

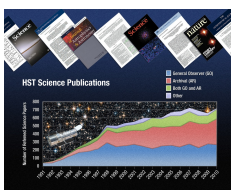
Vesoljski teleskop Hubble organizacij NASA in ESA je postavil še en mejnik v svoji 21-letni zgodovini raziskovanja: objavljen je bil desetisoči znanstveni članek z recenzijo. Tako je Hubble postal eden najbolj prizadevnih astronomskih "raziskovalcev" v zgodovini.

V zadnjih 21 letih je v Hubblovih raziskavah sodelovalo na tisoče astronomov iz več kot 35 držav po vsem svetu. V prvi peterici držav za Združenimi državami Amerike po številu objav so Velika Britanija, Nemčija, Italija, Francija in Španija.

Članki temeljijo na Hubblovih opazovanjih, ki pokrivajo skoraj vsa področja astronomije. Pet največkrat citiranih člankov je: iskanje oddaljenih supernov za preučevanje temne energije; natančno merjenje stopnje širjenja Vesolja; povezava med maso galaksije in maso njene centralne črne luknje; formiranje zgodnjih galaksij na Hubble Deep Field posnetku; in evlucijski modeli za zvezde z nizko maso in rjave pritlikavke.

Prvi avtor 10.000. članka je Zach Cano iz Raziskovalnega inštituta za astrofiziko na Univerzi John Moores v Liverpoolu v Veliki Britaniji. Poroča o identifikaciji najšibkejše supernove, ki je bila povezana z dolgim izbruhom gama-žarkov, intenzivnim izbruhom visoko-energijskega sevanja ob smrti zvezde.

Kot je tipično za Hubblove programe, so opazovanja potekala v sodelovanju z drugimi observatoriji. Izbruh gama žarkov je prvi opazil Nasin vesoljski visoko-energijski teleskop Swift 16. marca 2010. Opazovanju so se pridružili še vesoljski teleskop Hubble, Južni teleskop Faulkes in Južni teleskop Gemini, ki so z vzporednimi opazovanji v vidni in infrardeči svetlobi iskali lokacijo izbruha.

Število znanstvenih člankov, ki temeljijo na Hubblovih arhivskih podatkih, se je povzpelo do točke, ko je zasenčilo število člankov iz novih opazovanj. Hubblov arhiv vsebuje podatke iz več kot milijon posnetkov. Ta zakladnica bo služila kot ključni "rudnik podatkov" generacijam astronomov v prihajajočih desetletjih, še dolgo za tem, ko bo Hubble končal z opazovanji.

Prvi znanstveni članek iz Hubblovih opazovanj je bil objavljen 1. oktobra 1990, njegov avtor pa je bil Tod Lauer iz Nacionalnega observatorija za optično astronomijo v Tusconu v Arizoni. Članek je poročal o opazovanju okolice domnevne črne luknje v središču galaksije NGC 7457.

Podatki iz Hubblove kamere Wide Field Planetary Camera 2, ki je bila aktivna med leti 1994 in 2009, so bili uporabljeni v skoraj polovici člankov. Drugi najpogosteje uporabljen instrument je Advanced Camera for Surveys, ki je bil nameščen leta 2002 in še vedno deluje. Temu sledijo naslednji instrumenti: Space Telescope Imaging Spectrograph, Near Infrared Camera and Multi-Object Spectrograph in Faint Object Spectrograph.

Za razliko od nekaterih drugih astrofizikalnih programov so med petimi servisnimi misijami z raketoplani med leti 1993 in 2009 uspešno popravili številne komponente teleskopa in ga nadgradili z močnejšimi instrumenti. To je omogočilo stalen program vrhunske znanosti preko dveh desetletij. S to zbirko znanstvenih instrumentov je Hubble trenutno na vrhuncu svojih znanstvenih sposobnosti.

Vir: [NASA](#)